

Datum
2024-01-16

Ert referensnummer
Ju2024/01907
Vår referens
MD

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet En översyn av 23 kap. brottsbalken (SOU 2024:55)

Almega Utbildning (nedan kallat förbundet) har getts möjlighet att lämna synpunkter på förslag i ovan rubricerat betänkande och får anföra följande.

Sammanfattning

Förbundet avstyrker förslaget om att enskilda personer som är anställda hos skolhuvudmän blir skyldiga att vidarebefordra information om frivilligt tillbakaträdande till de brottsbekämpande myndigheterna.

Förbundet anser att syftet kan uppnås utan ny reglering, dvs. genom att ge stöd och hjälp till eleven att själv lämna över aktuella uppgifter till Polismyndigheten eller att skolan på frivillig väg med ett uttryckligt samtycke stöttar eleven genom att vidarebefordra uppgifterna.

Förbundets synpunkter på avsnitt 9.3

Förbundets synpunkter begränsas till de förslag som avser en särskild uppgiftsskyldighet för huvudmän och personal inom skola avseende frivilligt tillbakaträdande.

Förbundet kan inledningsvis konstatera att flera utredningar har haft snarlika uppdrag och har lämnat förslag i liknande frågor när det gäller överföring av uppgifter samt uppgifts- eller anmälningsskyldighet med koppling till brottskämpande verksamhet. Förbundet har bland annat tidigare avstyrkt förslag om att rektorer ska ha en skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna utan föregående begäran samt ansett att en bestämmelse i stället bör utformas som en tydlig möjlighet att lämna uppgifter på eget initiativ (yttrande över SOU 2023:69). I samtliga våra remissvar har särskilt påtalats vikten av att värna om skolans grunduppdrag och skolans möjlighet att agera med försiktighet i förhållande till elevers förtroende och tillit för skolan. Så gör vi även i detta yttrande. Förbundet har även framhållit vikten av samordning när det gäller lagstiftningsförslag, vilket även berörs i aktuell utredning när det gäller skolors möjlighet att lämna information och behovet av ny lagstiftning.

Förslaget innebär att den som deltar i försök, förberedelse eller stämpling till ett brott och som sedan frivilligt avslöjar det planerade brottet för vissa uppräknade aktörer i sådan tid att brottet kan förhindras, ska anses ha tillbakaträtt frivilligt. Detta i sin tur innebär att den enskilde inte ska dömas för försök, förberedelse eller stämpling till brott. De aktörer som

inbegrips i förslaget och som den enskilde kan kontakta för att genomföra ett frivilligt tillbakatrådande är bland annat lärare eller övrig personal inom skolväsendet och elevhälsan.

Förbundet har noga övervägt utredningens bedömningar och förslag, ett förslag som vid en första anblick man kan ha förståelse för mot bakgrund av den rådande samhällsutvecklingen i aktuella frågor. Förbundet anser att det är viktigt att skolhuvudmän och skolor har möjlighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna och att alla berörda aktörer kan bidra till att förebygga brott och förebygga att barn och unga rekryteras till kriminella gäng. Förbundet har dock landat i ett avstyrkande mot bakgrund av att vi bedömer att det finns andra vägar att välja för att nå samma syfte och resultat.

De uppgifter som förslaget handlar om är givetvis sådana som en ofta ung person kan behöva ha hjälp att vidarebefordra, det är viktigt att understryka. Men, att landa i en skyldighet för skolans personal att vidarebefordra dessa anser vi inte är rätt väg att gå. Av elev frivilligt lämnade uppgifter, kan i stället lämnas över på frivillig basis av personal och med stöd av uttryckligt samtycke av eleven. Dessutom kan skolan finnas vid elevens sida med stöd och hjälp i kontakterna med Polismyndigheten. Så byggs även förtroendefulla relationer med eleverna och försvårar inte skolans uppdrag.

Vi anser vidare att det saknas djupare konsekvensanalyser vad gäller situationen för skolans personal, dels vad avser risker för hot och våld när det kan handla om att vidarebefordra farlig och känslig information, dels konsekvenserna för den enskilde för det fall en ålagd uppgiftsskyldighet inte följs.

Vi menar således att det finns starka skäl för att inte reglera en skyldighet på det sätt som föreslås.

För Almega Utbildning

Andreas Mörck
Förbundsdirektör

Mariette Dennholt
Förbundsjurist